

Waterbeleid

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te toetsen op water. Het doel van deze 'watertoets' is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen¹. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen². Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg voor de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) worden ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging onderzocht. De belangrijkste beleidsdocumenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water: Waterbeleid 21e eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, Beleidslijn ruimte voor de rivier en de nota Ruimte.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21e eeuw. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op vasthouden, bergen en afvoeren van water ligt bij het waterschap. Provincies en gemeenten zorgen voor een integrale afweging en leggen deze vast in provinciale beleidsplannen en streekplannen, respectievelijk structuur- en bestemmingsplannen. De provincie geeft richting aan ruimtelijke ontwikkeling door de gebieden te benadrukken die van nature het eerst onder water komen te staan bij hevige regenval of overstromingen. De provincie wil dat deze gebieden gevrijwaard blijven van kapitaalintensieve functies. In het bestuurlijke platform Vecht- Zwarte Water is een stroomgebiedsvisie opgesteld waarin onder andere de risico's op wateroverlast zijn omschreven. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van alle wateren door middel van het stellen van haalbare doelen die in 2015 worden bereikt. De kaderrichtlijn gaat daarbij uit van een benadering vanuit de stroomgebieden. De uitvoering van de kaderrichtlijn vraagt een grote inspanning van verschillende partijen op internationaal, nationaal en regionaal niveau.

Het waterschap zoekt naar duurzame oplossingen. We willen dat het water zoveel mogelijk binnen een plangebied wordt vastgehouden en dat relatief schoon water ook relatief schoon blijft. Een toename van het verharde oppervlak in risicogebieden of beekdalen wordt gecompenseerd met extra waterberging. Regenwater dat op verharde oppervlaktes valt en schoon genoeg is, wordt zoveel mogelijk worden vastgehouden of geborgen. De laatste mogelijkheid is afvoeren via bestaande watergangen. Het beleid van waterschap Reest en Wieden is verwoord in het waterbeheerplan 2002-2006. De ruimtelijke zonering van de provincie heeft het waterschap vertaald naar een eigen zonering met water als belangrijkste element. Het waterschap benadrukt in haar functiezonering de volgende aspecten: de hoogte van de waterpeilen en het gewenste grondwaterregime (GGOR), een optimale wateraanvoer en -afvoer (waterkwantiteit), de waterkwaliteit voor verschillende functies en de inpassing van water in het landschap.

Watersysteem

Het plan ligt in stedelijk gebied en beslaat een oppervlakte van ongeveer 9000 m². Door de ligging in stedelijk gebied zal de invloed van wijzigingen in de grondwaterstand gering zijn. Het plan ligt niet in een zone van hydrologische beïnvloeding. Het plan bevindt zich in het stroomgebied van Hoogeveensevaart. Naast het plan ligt een watergang van het waterschap aan de kanaalweg. In het gebied wordt een constant waterpeil gehandhaafd van 11,10 m NAP. De hoogte van het maaiveld ligt gemiddeld op ongeveer 12,00 m NAP. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) ligt grotendeels tussen de 0,8 – 1,2 m –mv. Voor een klein deel (westen) tussen de 1,2 – 1,6 m - mv. Volgens de kwel/infiltratiekaart moet infiltratie mogelijk zijn. Wel moet rekening worden gehouden met een slecht doorlatende laag op 2 - 3 m – mv.

Waterketen (riolering)

Het plan ligt in een gebied met een gemengd stelsel. Het regenwater dat op het verhard oppervlak valt mag niet versneld worden afgevoerd naar het oppervlaktewater. De voorkeur gaat uit naar infiltratie of berging van water binnen het plangebied. Eventueel is vertraagde afvoer mogelijk. Het plan ligt niet in een beekdal; er gelden geen aanvullende compenserende maatregelen.

Het plan ligt buiten het directe invloedsgebied van het waterlichaam "Drentse kanalen". Indirect heeft elke nieuwe ontwikkelingen invloed op de kwaliteit van het water. Er hoeven echter geen aanvullende

¹ Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2003), *Handreiking Watertoets II*, Den Haag

² Zie artikel in van de Wet op de Waterhuishouding

compenserende maatregelen te worden genomen. Wel wordt gestreefd naar het gebruik van materialen die niet uitlogen in het water.

Invloed op de waterhuishouding

Het plan bevindt zich niet in een risicogebied en in het verleden is geen grondwateroverlast of wateroverlast als gevolg van overstromingen geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is gering.

Proces

De initiatiefnemer heeft het waterschap op tijd ingelicht over de planvorming. Hierdoor heeft het waterschap de initiatiefnemer goed op de hoogte kunnen stellen van de waterhuishoudkundige aspecten binnen het plan. Er wordt rekening gehouden met bestaande wetten en regels op het gebied van de waterhuishouding.

Wateradvies Waterschap Reest en Wieden

Op basis van het totale inrichtingsplan inclusief deze waterparagraaf zal waterschap Reest en Wieden een wateradvies afgeven.

Op de volgende pagina staan een aantal eisen/uitgangspunten waarmee in het verdere ontwerp van het plan rekening moet worden gehouden

Doelstelling en uitgangspunten per thema	
Wateroverlast (WBP 3.7 – 3.10, 4.2.4 – 4.2.5)	
Doelstelling	Vergroten veerkracht van watersysteem door niet afwentelen van problemen met water. Ontwerpen op basis van vasthouden – bergen - afvoeren
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> • Het plan moet voldoen aan een bui volgens de regenduurlijn van Buishand en Velts: t=10, met 45 minuten. Hier komt 10% bovenop ten gevolge van klimaat. • Het plan moet worden getoetst op de gevolgen van een bui volgens de regenduurlijn van Buishand en Velts: t=100, met 45 minuten. Hier komt 10% bovenop ten gevolge van klimaat. In deze situatie is het belangrijk uit te zoeken of er knelpunten (water in gebouwen) kunnen ontstaan. • Bij lozing op de watergang moet uit worden gegaan van een maximale afvoercapaciteit van 1,2l/s/ha.
Riolering (WBP 4.2.8, 4.4)	
Doelstelling	Verminderen hydraulische belasting RWZI Beperking van (vuilwater) overstorten
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> • Gescheiden verwerking van regenwater en afvalwater • Afkoppelen van het regenwater en dit verwerken binnen het plangebied.
Grondwateroverlast (WBP 2.4, 4.2.5)	
Doelstelling	Tegengaan van grondwateroverlast
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> • De bodemgesteldheid zal nauwkeurig in beeld moeten worden gebracht. Om grondwateroverlast te voorkomen zal zowel in de woonrijpfase als in de bouwrijpfase aandacht moet worden besteed aan een goede ontwatering. • Bij aanwezigheid van slecht doorlatende lagen moet voldoende worden opgehoogd
Oppervlaktewaterkwaliteit (WBP 4.2.6, 4.2.9, 4.3, 5.4)	
Doelstelling	Behouden of realiseren van een goede waterkwaliteit voor mens en natuur
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> • Indien wordt geloofd op het oppervlaktewater mag het afstromende regenwater niet verontreinigd raken. Voornamelijk betekent dit dat duurzame materialen worden gebruikt. Tevens adviseert het waterschap een zuiverende passage te gebruiken (berm) voordat het regenwater op het oppervlaktewater wordt afgevoerd.
Beheer en onderhoud (WBP 4.2.10, 5.5)	
Doelstelling	Functiegericht beheren tegen de laagst mogelijke kosten.
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt rekening gehouden met de onderhoudsvrije zone van 5 meter langs de watergang van het waterschap. binnen deze zone is vergunning op grond van de keur van het waterschap noodzakelijk.

Reest en Wieden heeft voor de watertoets een procedure opgesteld die bestaat uit 7 stappen. Dit watertoetsdocument is het product van stap 2 uit deze procedure (zie figuur 1). Het watertoetsdocument wordt opgesteld op basis van het door u ingevulde formulier. Daarnaast zijn de gegevens in dit document gebaseerd op kaarten die het waterschap tot haar beschikking heeft. Reest en Wieden heeft in de notitie "Reest en Wieden Watertoets" de procedure voor de watertoets vastgelegd. Indien u uitgebreide informatie wilt hebben over deze procedure, kunt u deze notitie vinden op onze internetpagina www.reestenwieden.nl.

Stap	Omschrijving	Actie	Product
INITIATIEFFASE			
1	Verzamelen van basisinformatie	Gemeente	Invallijst
	Keuze normale procedure of korte procedure	Waterschap	Beslissing
ONTWIKKEL -EN ADVIESFASE			
2	Informeren over de waterhuishouding	Waterschap	Watertoetsdocument
3	Overleggen waterschap en gemeente	Waterschap	Definitieve afspraken
4	Opstellen van waterparagraaf	Gemeente	Concept plan en waterparagraaf
5	Adviseren over plan met waterparagraaf	Waterschap	Officieel advies
BESLUITVORMINGSFASE			
6	Opnemen van het advies in voorontwerp	Gemeente	Voorontwerp Bestemmingsplan
BEOORDELINGSFASE			
7	Eindoordeel provincie	Provincie	

Doel van het document

Het doel van het watertoetsdocument is om bruikbare informatie aan de initiatiefnemer te leveren op basis waarvan de waterhuishouding in en rond het plangebied kan worden geregeld.

1. Met dit document krijgt u inzicht in de bestaande waterhuishouding van het plangebied.
2. U krijgt ook een beeld van het achterliggende beleidskader
3. U krijgt inrichtingseisen en randvoorwaarden waarmee u de waterhuishouding in het plan kunt regelen
4. Het waterschap geeft aan waarop het plan uiteindelijk wordt beoordeeld in het kader van de watertoets (toetsingscriteria)

Figuur 1 procedure van de watertoets

1. Bestaande waterhuishouding

Het plan ligt in het stroomgebied van de Hogeveense Vaart. Naast het plan ligt een watergang van het waterschap aan de kanaalweg. In het gebied wordt een constant waterpeil gehandhaafd van NAP+11,10m. De hoogte van het maaiveld ligt gemiddeld op ongeveer NAP+12,00m.

Het is niet bekend hoe de bodemopbouw eruit ziet. Gezien de opgegeven grondwatertrappen is de kans aanwezig dat de bodem bestaat uit zandgrond met keileem. Volgens de kwel/infiltratiekaart moet infiltratie mogelijk zijn. Wel moet rekening met slecht doorlatende lagen worden gehouden.



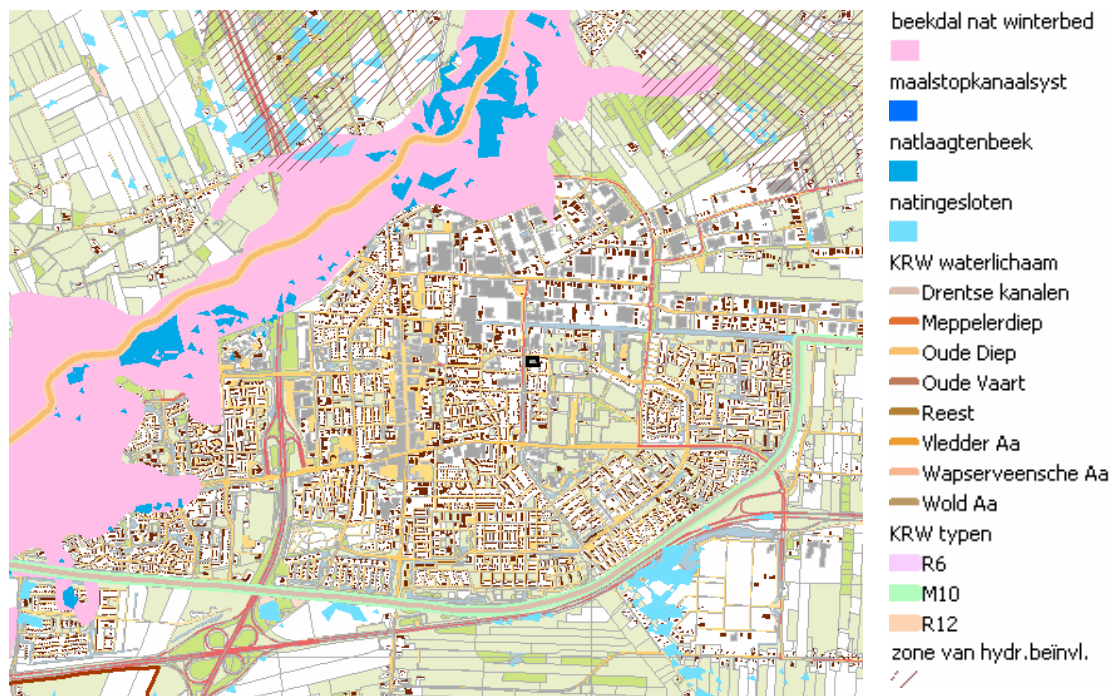
Figuur 2 Bestaande waterhuishouding

2. Beleidskader

In het waterbeheer zijn drie grote beleidsthema's waar het waterschap zich mee bezighoudt.

- Voor het dagelijkse waterbeheer is dat het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR). Doel daarvan is gedurende een heel groot deel van het jaar die wateromstandigheden te realiseren die het beste passen bij de functie zoals de provincies die hebben vastgesteld.
- Om in extreem natte en extreem droge omstandigheden de schade als gevolg van wateroverlast of watertekort te beperken, kennen we WB21. Hierin zit de trits vasthouden-bergen-afvoeren als voorkeursvolgorde en afwegingskader en het principe van niet afwentelen. Doel is het watersysteem zo in te richten dat het in extreme omstandigheden en in de toekomst goed functioneert.
- Voor het bereiken van de goede ecologische toestand van het water zijn er de Europese richtlijnen voor ecologie en waterkwaliteit. Dit thema bestaat uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Vogel- en Habitatrichtlijnen (vertaald in Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet). Doel daarvan is dat alle Europese wateren, zowel oppervlaktewater als grondwater, zich in 2015 in een goede ecologische en goede chemische toestand bevinden. Met goede argumenten is uitstel mogelijk tot uiterlijk 2027. Voor de Natura 2000- gebieden is geen uitstel mogelijk.

Deze drie thema's hangen zo met elkaar samen dat het niet mogelijk is ze afzonderlijk van elkaar te realiseren. Dat doen we dus ook niet. We zorgen er voor dat het watersysteem tijdig op orde is, duurzaam is ingericht, voldoet aan de landelijke normen voor het voorkomen van wateroverlast, bijdraagt aan het bereiken van grond- en oppervlaktewaterpeilen in relatie tot de functies van die wateren en gebieden, we gaan verdroging tegen en houden rekening met de eisen vanuit de KRW.



Figuur 2 Beleidskaart

Het plan ligt in stedelijk gebied en de invloed van wijzigingen in de grondwaterstand zullen gering zijn. Het plan ligt ook niet in een zone van hydrologische beïnvloeding. Het regenwater dat op het verharde oppervlak valt mag niet versneld worden afgevoerd naar het oppervlaktewater. De voorkeur gaat uit naar infiltratie of berging van water binnen het plangebied. Eventueel is vertraagde afvoer mogelijk. Het plan ligt niet in een beekdal; er gelden geen aanvullende compenserende maatregelen. Het plan ligt buiten het directe invloedsgedebied van het waterlichaam "Drentse kanalen". Indirect heeft elke nieuwe ontwikkelingen invloed op de kwaliteit van het water. Er hoeven echter geen aanvullende compenserende maatregelen te worden genomen. Wel wordt gestreefd naar het gebruik van materialen die niet uitlogen in het water.

3. Uitgangspunten voor het plan

Het waterschap geeft u concrete uitgangspunten die in het plan moeten worden verwerkt. Voor de leesbaarheid van het document worden de genoemde uitgangspunten niet uitgebreid uitgelegd. De basis van de uitgangspunten vindt u terug in het beleidskader. Het waterschap geeft de initiatiefnemer de vrijheid om de uitgangspunten te vertalen in maatregelen. Eventueel kan over maatregelen advies worden gevraagd aan het waterschap. Dat geldt ook voor onduidelijke uitgangspunten of uitgangspunten waar u het niet mee eens bent. De uitgangspunten zijn per thema opgenoemd en gekoppeld aan voorbeelden van te nemen maatregelen. De thema's zijn grotendeels afgeleid uit de Handreiking Watertoets II die door het Rijk is uitgebracht. Bij elk thema wordt ook verwezen naar het waterbeheerplan van het waterschap Reest en Wieden (2007 – 2012).

Doelstelling en uitgangspunten per thema

Wateroverlast		(WBP 3.7 – 3.10, 4.2.4 – 4.2.5)
Doelstelling	Vergroten veerkracht van watersysteem door niet afwentelen van problemen met water. Ontwerpen op basis van vasthouden – bergen - afvoeren	
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> Het plan moet voldoen aan een bui volgens de regenduurlijn van Buishand en Velts: t=10, met 45 minuten. Hier komt 10% bovenop ten gevolge van klimaat. Het plan moet worden getoets op de gevolgen van een bui volgens de regenduurlijn van Buishand en Velts: t=100, met 45 minuten. Hier komt 10% bovenop ten gevolge van klimaat. In deze situatie is het belangrijk uit te zoeken of er knelpunten (water in gebouwen) kunnen ontstaan. Bij lozing op de watergang moet uit worden gegaan van een maximale afvoercapaciteit van 1,2l/s/ha. 	
Riolering		(WBP 4.2.8, 4.4)
Doelstelling	Verminderen hydraulische belasting RWZI Beperking van (vuilwater) overstorten	
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> Gescheiden verwerking van regenwater en afvalwater Afkoppelen van het regenwater en dit verwerken binnen het plangebied. 	
Grondwateroverlast		(WBP 2.4, 4.2.5)
Doelstelling	Tegengaan van grondwateroverlast	
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> De bodemgesteldheid zal nauwkeurig in beeld moeten worden gebracht. Om grondwateroverlast te voorkomen zal zowel in de woonrijfase als in de bouwrijfase aandacht moet worden besteed aan een goede ontwatering. Bij aanwezigheid van slecht doorlatende lagen moet voldoende worden opgehoogd 	
Oppervlaktewaterkwaliteit		(WBP 4.2.6, 4.2.9, 4.3, 5.4)
Doelstelling	Behouden of realiseren van een goede waterkwaliteit voor mens en natuur	
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> Indien wordt geloosd op het oppervlaktewater mag het afstromende regenwater niet verontreinigd raken. Voornamelijk betekent dit dat duurzame materialen worden gebruikt. Tevens adviseert het waterschap een zuiverende passage te gebruiken (berm) voordat het regenwater op het oppervlaktewater wordt afgevoerd. 	
Beheer en onderhoud		(WBP 4.2.10, 5.5)
Doelstelling	Functiegericht beheren tegen de laagst mogelijke kosten.	
Uitgangspunt	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt rekening gehouden met de onderhoudsvrije zone van 5 meter langs de watergang van het waterschap. binnen deze zone is vergunning op grond van de keur van het waterschap noodzakelijk. 	

4. **Vervolg watertoets en beoordeling**

Met dit document heeft u handvaten om de waterhuishouding op orde te brengen. Indien u het niet eens met de genoemde uitgangspunten, kunt u hierover overleg voeren met het waterschap.

Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Vervolgens wordt dit ter beoordeling naar het waterschap gestuurd. Hierbij geldt dat het waterschap pas een advies uitgeeft op basis van een uitgewerkt inrichtingsplan, bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing. Er wordt geen advies gegeven op basis van alleen een waterparagraaf zonder bestemmingsplan of een ruimtelijke onderbouwing zonder inrichtingsschets.

Ruimtelijke onderbouwing

Bij het toepassen van een ruimtelijke onderbouwing om het initiatief te realiseren, wordt volstaan met een goede beschrijving van de bestaande waterhuishouding, de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding en de genomen maatregelen om geen negatieve invloed uit te oefenen (zie onderdeel 3 van dit document). Daarnaast verlangt het waterschap een inrichtingsschets, zodat een controle kan worden uitgevoerd op de uitgangspunten die in dit document zijn genoemd.

Op basis van de ruimtelijke onderbouwing geeft het waterschap een officieel wateradvies. Dit advies wordt opgestuurd naar de door u opgegeven contractpersoon van de gemeente.

Het waterschap beschikt over een standaard waterparagraaf. Indien u daarover wilt beschikken, kunnen wij deze op uw verzoek naar u toesturen.

© waterschap Reest en Wieden

Dit document is opgesteld door M .Manenschijn op 19 april 2007

De geleverde informatie in dit watertoetsdocument is houdbaar tot maximaal 6 maanden na bovengenoemde datum. Hierna kunnen geen rechten worden verleend aan dit document.